Memoria xustificativa dun convenio de colaboración entre a Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes e o Concello de Viveiro para a execución do proxecto denominado Limpeza dos ríos Landro e Escourido por mor das tormentas

1. Departamento que tramita o convenio

A Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes é o departamento da Xunta de Galicia ao cal lle corresponde a elaboración, proposta e execución da política do Goberno galego en materia de Administración local, de conformidade co previsto no Decreto 136/2024, de 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes (DOG núm. 101, do 27 de maio).

Dentro deste departamento, as competencias en materia de Administración local están atribuídas á Dirección Xeral de Administración Local. A este centro directivo correspóndelle, en particular, o fomento das liñas de colaboración coas entidades locais galegas no referente á convocatoria e execución das subvencións a elas destinadas.

2. Antecedentes

A Xunta de Galicia, a través da Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes, ten previsto asinar co Concello de Viveiro un convenio para Limpeza dos ríos Landro e Escourido por mor das tormentas .

Segundo dispoñen os artigos 25 e 26.1 da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local e os artigos 80 e 81 da Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración Local de Galicia, os concellos deberán prestar á súa cidadanía os servizos públicos que contribúan a satisfacer as necesidades e aspiracións da veciñanza, entre os que se atopan a protección do ambiente.

Pola súa banda, a Comunidade Autónoma de Galicia ten como obxectivo o desenvolvemento equilibrado do territorio galego, do medio rural e do urbano, do interior e da faixa costeira, que permita o progreso económico da totalidade do territorio e que a cidadanía galega teña unhas óptimas condicións de vida, con independencia do seu lugar de residencia, potenciando e apoiando a prestación de servizos por parte dos nosos concellos que son a Administración máis próxima aos administrados.

O obxectivo común é conseguir ou mellorar o funcionamento dos servizos e das infraestruturas municipais, de forma que os concellos poidan prestar servizos de calidade á veciñanza con independencia do seu lugar de residencia, coa finalidade de garantir a calidade ambiental, a prevención e mitigación de efectos adversos sobre o ambiente ou a atención ás emerxencias

O artigo 25.5 da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental dispón que a distribución anual do Fondo regularase mediante orde ditada pola consellería competente en materia de réxime local, na que tamén se establecerán os criterios de repartición, os entes locais beneficiarios e as actuacións ás que se destinará a parte do fondo que non estiver destinada ás entidades cuxo termo municipal se atope dentro da poligonal de delimitación dun parque eólico ou resulten afectadas polas correspondentes instalacións de conexión.

Para tal fin, mediante a Orde do 16 de xaneiro de 2026 reguláronse os criterios de repartición do Fondo de Compensación Ambiental para o ano 2026 e as actuacións ás que se destina, aplicándose parte do Fondo a actuacións específicas de protección do ambiente, é dicir, aquelas que teñen por obxecto a conservación da biodiversidade, o coñecemento e utilización recreativa e didáctica dos recursos naturais e máis a

As copias en papel deste documento teñen a condición de copia e serán verificables a través deste código.
CVE: nVIB0XO9B6R6 https://sede.xunta.gal/cve

Dirección Xeral de Administración Local
Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes
Rúa Madrid 2-4, 2º - As Fontiñas
15781 – Santiago de Compostela
administracionlocal@xunta.gal

recuperación do medio natural degradado ou contaminado, incluídas aquelas que teñen por obxecto a prevención, extinción e xestión de situacións de sinistro ou de risco (artigo 2.1.c).

Desde o punto de vista orzamentario, no proxecto 2015 00168 existe un saldo de crédito axeitado e suficiente para a súa aplicación eficaz na colaboración coas entidades locais de Galicia apoiando aquelas actuacións de creación e/ou mellora de infraestruturas e equipamentos para a prestación de servizos municipais que teñan como finalidade a realización de actuacións específicas de protección do ambiente.

3. Finalidade

Para os efectos sinalados, tense previsto formalizar co Concello de Viveiro o instrumento convencional ao que se refire esta memoria, por un período de vixencia que abrangue desde o día da súa sinatura ata o 15 de decembro de 2026.

4. Obxecto do convenio

O obxecto do presente convenio é fixar as liñas de colaboración entre a Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes e o Concello de Viveiro para a execución do proxecto denominado Limpeza dos ríos Landro e Escourido por mor das tormentas.

5. Fundamentos do convenio

O Concello de Viveiro manifestou a necesidade extraordinaria e urxente de asistencia por parte da Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes para executar o proxecto denominado Limpeza dos ríos Landro e Escourido por mor das tormentas, ante a acumulación sobrevida de árbores, troncos, ramas e outros restos vexetais nos leitos e nas estruturas das pontes dos ríos Landro e Escourido.

Os sucesivos temporais, con fortes ventos e precipitacións intensas rexistrados no municipio de Viveiro e na comarca da Mariña, provocaron o arrastre de árbores, troncos, ramas e outros restos vexetais aos ríos Landro e Escourido. A acumulación destes materiais nos leitos e nas estruturas das pontes de Porto Chao, Landrove e A Poceira reduciu a sección de desaugamento. O 22 de outubro de 2026, a estación de Penedo do Galo rexistrou refachos de ata 122,5 km/h. Así mesmo, entre o 26 e o 27 de xaneiro de 2026, durante a borrasca Joseph, o río Landro desbordou á altura da ponte de Landrove.

A permanencia destes obstáculos pode provocar retencións e remansos, favorecer novas acumulacións de materiais e agravar o risco de desbordamentos e inundacións durante o período de maiores precipitacións. A demora na súa retirada podería ocasionar danos en vivendas, vías de comunicación, infraestruturas e outros bens, así como poñer en risco a seguridade das persoas e a conservación do ecosistema fluvial. Por estas razóns, cómpre executar os traballos antes de que se produzan novas choivas intensas e enchentes.

As actuacións previstas consisten na retirada das árbores, troncos, ramas e restos vexetais acumulados nas estruturas das pontes e nos leitos dos ríos Landro e Escourido; na desobstrución dos puntos de estreitamento; na carga, transporte e xestión dos materiais extraídos; e na limpeza final das zonas de intervención.

O carácter sobrevido e extraordinario da situación, o risco concreto de novas inundacións, a necesidade de intervención inmediata e a insuficiencia dos medios ordinarios municipais poñen de manifesto a concorrencia de razóns de interese público, ambiental e de protección civil. Estas circunstancias, xunto coa adecuación das actuacións aos obxectivos do Fondo de Compensación Ambiental, xustifican o recurso ao procedemento excepcional de concesión directa dunha subvención a favor do Concello de Viveiro, ao impedir, na práctica, a tramitación dunha convocatoria en réxime de concorrencia pública nos prazos que require a intervención.

As copias en papel deste documento teñen a condición de copia e serán verificables a través deste código.
CVE: nVIB0XO0B6R6 https://sede.xunta.gal/cve

Dirección Xeral de Administración Local
Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes
Rúa Madrid 2-4, 2º - As Fontiñas
15781 – Santiago de Compostela
administracionlocal@xunta.gal

6. Aplicación orzamentaria e importe

Para dar cumprimento aos obxectivos deste convenio, a Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes, a través da Dirección Xeral de Administración Local, achegará a cantidade máxima de DEZASETE MIL CINCOCENTOS CORENTA E CINCO EUROS (17.545,00 €), con cargo á aplicación orzamentaria 05.04.141A.461.1 (C.P. 2015 00168) dos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma para o ano 2026. Este importe representa o 100 % do orzamento total do proxecto.

Polo exposto, considérase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular as actuacións de referencia, quedando o dito convenio fóra do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, do 26 de febreiro de 2014, con independencia de que, ao abeiro do previsto nos artigo 4 da devandita norma, lle sexan de aplicación os principios desta lei para resolver as dúbidas e lagoas que se poidan presentar.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

A directora xeral de Administración Local

Natalia Prieto Viso
(documento asinado electronicamente)

Asinado por: NATALIA PRIETO VISO
Cargo: Directora Xeral
Data e hora: 25/11/2026 10:48:24

As copias en papel deste documento teñen a condición de copia e serán verificables a través deste código.
CVE: nVIB0XO9B6R6 https://sede.xunta.gal/cve

Dirección Xeral de Administración Local
Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes
Rúa Madrid 2-4, 2º - As Fontiñas
15781 – Santiago de Compostela
administracionlocal@xunta.gal